

פקודת פשיטת הרגל

1. הגדרות בפקודה זו -

"חבות" - התקשרות, התחייבות, הסכמה או הבטחה, מפורשות או משתמעות, העשויות להביא, עמן או עם הפרתן, לתשלום כסף או שווה כסף, ולרבות גמול בעד עבודה שנעשתה, והוא - אף אם סכום החבות אינו קצוב או לא ניתן להיקבע לפי כללים מוגדרים או שהוא נתון לשיקול דעת, או שהוא מותנה או טרם חל זמן פרעונו, ולגבי הפרה - אף אם לא קרתה או לא היתה עשויה לקרות לפני הפטרו של החייב;

"חוב בר-תביעה" - כל חוב או חבות שניתן לפי פקודה זו לתבעם בפשיטת רגל;

"נושה מובטח" - מי שבידו שעבוד או עיכבון על נכסי החייב או על חלק מהם, בחזקת ערובה לחוב המגיע לו מהחייב;

"נכסים" - מקרקעין ומיטלטלין מכל הגדר שהוא, ובכלל זה כספים ונשיים, בין בישראל ובין מחוצה לה, ולרבות חיוב, זיקת הנאה, זכות, ריווח וזיקה מכל הגדר שהוא, בין הווים ובין עתידיים, בין מוקנים ובין מותניים, הנובעים מנכסים כאמור או כרוכים בהם;

9. אין פשיטת רגל בחברה או באגודה שיתופית

לא תוגש בקשת פשיטת רגל נגד תאגיד או חבר בני אדם שניתן לפרקם לפי פקודת החברות או לפי פקודת האגודות השיתופיות.

20. פעולת צו כינוס

(א) משניתן צו כינוס יהיה הכונס הרשמי שליד בית המשפט הכונס של נכסי החייב, ומכאן ואילך, ובאין הוראה אחרת בפקודה זו, לא תהיה תרופה לנושה נגד חייב לו חוב בר-תביעה, ולא יפתח שום נושה בתובענה או הליכים משפטיים אחרים, אלא ברשות בית המשפט ובתנאים שיראה לקבוע.

(ב) הוראות סעיף זה אינן באות לגרוע מכוחו של נושה מובטח לממש את ערובתו או לעשות בה בדרך אחרת.¹

71. חובות בני תביעה

(א) חוב וחבות קיימים או עתידיים, ודאים או מותניים, החלים על החייב ביום מתן צו הכינוס, או שיחולו עליו לפני הפטרו עקב התחייבות מלפני מתן הצו, יהיו חובות בני תביעה בפשיטת רגל. חוב וחבות במטבע חוץ יחושבו לפי ערכם במטבע ישראלי ביום מתן הצו

(ב) נושה רשאי להגיש תביעת חוב תוך ששה חודשים מיום מתן צו הכינוס, בדרכים ובאופן שיקבע השר; הכונס הרשמי בתפקידו כנאמן על נכסי החייב, או הנאמן, רשאים, מטעמים מיוחדים שירשמו, להאריך את התקופה להגשת תביעת חוב של נושה לפרק זמן שיקבעו בהחלטתם, אם שוכנעו כי הנושה לא יכול היה להגישה במועד שנקבע.

74. אשראי הדדי וקיזוז

(א) היו אשראי הדדי או חוב הדדי או עסקים הדדיים אחרים תלויים בין חייב שניתן עליו צו כינוס ובין הבא לתבוע חוב מכוח הצו, ייערך לפיהם חשבון על המגיע מכל צד למשנהו, הסכום המגיע מצד אחד יקוזז כנגד המגיע מהצד האחר ויתרת החשבון, ולא יותר, ייתבע או ישולם, לפי הענין; והוראות סעיף זה לא יזכו אדם בקיזוז כנגד נכסי החייב אם בשעה שנתן אשראי לחייב ידע שהחייב עשה מעשה שאפשר היה להשתמש בו להגשת בקשת פשיטת רגל נגד החייב ביום שהוגשה בקשה שעל פיה הוכרז פושט רגל.

(ב) הקביעה מה הם העסקים הניתנים לקיזוז לפי סעיף זה תיעשה לפי מצבם ביום שבו ניתן צו הכינוס.

76. שוויון בתשלום חובות

תביעות שהוכרו לפי פקודה זו ישולמו, בכפוף להוראותיה, בשיעור שווה לפי סכומים ובלי כל העדפה.

96. ביטול הענקות²

(א) העניק אדם נכסים ונעשה פושט רגל לפני שעברו שנתיים מיום ההענקה, ההענקה בטלה כלפי הנאמן.

(ב) העניק אדם נכסים ונעשה פושט רגל אחרי שעברו שנתיים ולפני שעברו עשר שנים מיום ההענקה, ההענקה בטלה כלפי הנאמן, אם לא הוכיחו התובעים מכוח ההענקה כי בזמן שנעשתה ההענקה היה המעניק כשר-פרעון של כל חובותיו בלי להיזקק לנכס הכלול בהענקה וכי משנעשתה ההענקה עברה זכות המעניק באותו נכס לנאמן על ההענקה.

(ג) "הענקה", לענין סעיף זה - לרבות כל העברה, אך למעט הענקה -

(1) בשל נישואין ולפניהם;

(2) לטובת קונה או בעל שעבוד בתום לב ובתמורה בת-ערך;

(3) לאשת המעניק או לילדו או לטובתם, של נכס שהגיע למעניק אחרי נישואיו בזכות.

98. ביטול העדפות

(א) מי שאינו יכול לפרוע מכספו את חובותיו כשמגיע זמן פרעונם, וכדי לתת עדיפות לנושה פלוני או למי שערב לחובו או מתוך אילוץ או שידול שלא כדין מצד אותו נושה או מטעמו הוא מעביר נכס או משעבדו, או משלם כסף, או נוטל על עצמו התחייבות, או נוקט הליך משפטי או נכנע לו, לטובת הנושה או נאמנו, ועל סמך בקשת פשיטת רגל שהוגשה תוך שלושה חדשים מיום שעשה כן הוכרז פושט רגל, יראו את מעשהו כמעשה מרמה ויהיה בטל כלפי הנאמן.

(ב) סעיף זה לא יגרע מזכויותיו של אדם שרכש קנין בתום לב ובתמורה בת ערך מידי נושה של פושט הרגל או מכוח נושה כאמור.

¹ ראה חורי נ' פישלר.

² אינו חל בפירוק חברה (מפרקי גני אביב); ניתן להתמודד באמצעות דיני החלוקה או דוקטרינות אחרות. חדלות פרעון - חקיקה למבחן - ד"ר דוד האן סוכס ע"י ד.ג.כ. (2003) עותק "עולם המשפט"

(ג) ניתן צו כינוס לפי סעיף 180 נגד מי שפסק דין ניתן לחובתו, יחול סעיף זה כאילו הוכרז החייב פושט רגל על סמך בקשת פשיטת רגל שהוגשה ביום מתן הצו.

פקודת החברות

1. הגדרות

"שעבוד" - משכנתה וכל צורה אחרת של מתן נכסים כערובה ;

"שעבוד צף" - שעבוד על כל נכסיה ומפעלה של החברה או על מקצתם אותה שעה, כפי מצבם מזמן לזמן, אך בכפוף לסמכותה של החברה ליצור שעבודים מיוחדים על נכסיה או על מקצתם ;

169. תחולת שעבוד צף

(א) מקום שאיגרת חוב או סדרת איגרות חוב מובטחת בשעבוד צף על נכסי החברה ולא הוצאו ממנו מקרקעין שלה, יחול השעבוד גם על מקרקעין שלה אם איננו רשום בפנקסי המקרקעין.

(ב) אין שעבוד צף מקנה לבעל איגרת החוב דין קדימה או בכורה על פני בעל משכנתה רשום או קונה בתמורה של מקרקעי החברה, ואפילו היה קיומו של השעבוד הצף ידוע להם בשעת המיזון או המכר ; ואולם אם נכללה במסמך היוצר שעבוד צף הגבלה על זכות החברה ליצור שעבודים, והגבלה זו נכללה בפרטים שנמסרו לרישום השעבוד הצף, יהיה השעבוד הצף עדיף על שעבוד שנוצר בניגוד לאותה הגבלה אחרי רישום הפרטים בידי הרשם.

(ג) שעבוד צף הכולל הגבלה כאמור בסעיף קטן (ב) אשר פרטיו נמסרו לרישום לפני ה' באדר התשל"ה (16 בפברואר 1975), והודעה על קיום ההגבלה הוגשה לרשם לפני י' בתמוז התשמ"א (24 ביוני 1981) ונרשמה בפנקס השעבודים שלו - יהיה עדיף על שעבוד שנוצר בניגוד לאותה הגבלה אחרי רישום ההודעה בידי הרשם.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ב), שעבוד נכס שנעשה להבטחת אשראי שאיפשר רכישת נכס, יהיה עדיף על שעבוד צף קודם, אם האשראי שימש בפועל לרכישת הנכס המשועבד, והוא בין שהאשראי ניתן בידי המוכר ובין שניתן בידי אדם אחר ; לענין זה, "אשראי" - לרבות מתן התחייבות כספית.

178. שעבודים הטעונים רישום

(א) שעבוד מן המנויים להלן, שיצרה חברה רשומה בישראל, יהיה בטל כלפי המפרק וכל נושה של החברה³, במידה שהוא מטיל ערובה על נכסיה או מפעלה, זולת אם פרטי השעבוד שנקבעו והמסמך היוצר אותו או מעיד עליו, אם היה מסמך כזה, נמסרו לרשם או נתקבלו אצלו, בדרך ובמועד האמורים בסעיף 179, לשם רישום כנדרש לפי פקודה זו ; ואלה השעבודים :

- (1) שעבוד בערובה לאיגרות חוב, לרבות שעבוד צף או שעבוד של הון מניות שלא נדרש תשלום, של דרישות תשלום שטרם נפרעו ושל מוניטין ;
- (2) שעבוד נכס מקרקעין בכל מקום שהוא, או ענין בנכס כאמור ;
- (3) שעבוד נכס מיטלטלין, כשאין הנכס מוחזק בידי הנושה⁴ ;
- (4) שעבוד חובות לקוחות ;
- (5) שעבוד אניות או חלקים בהן ;
- (6) שעבוד פטנטים, רישיונות לפי פטנטים, סימני מסחר או זכויות יוצרים.

(ב) ניתן לחברה מסמך סחיר כערובה לחובות לקוחות, והחברה הפקידה אותו כערובה לקבלת הלוואה, לא יראו את ההפקדה כשעבוד חובות לקוחות לענין סעיף זה.

(ג) היה שעבוד בטל כאמור בסעיף קטן (א), אין בכך כדי לפגוע בחוזה או בהתחייבות להחזיר את הכסף המובטח בשעבוד, ופרעון כסף זה יחול מיד.

179. דרכי הרישום ומועדיו

(א) המועד למסירת הפרטים והמסמך או קבלתם לפי סעיף 178 הוא -

- (1) באין הוראה אחרת - תוך עשרים ואחד ימים מהיום שבו נוצר השעבוד ;
- (2) בשעבוד מקרקעין שבישראל - תוך עשרים ואחד ימים מהיום שבו אישר רשם המקרקעין את העסקה לרישום, בין שנערכה בפניו ובין שנערכה בפני עורך דין ;
- (3) בשעבוד שנוצר מחוץ לישראל על נכסים שמחוץ לישראל בלבד - תוך עשרים ואחד ימים מהיום שבו יכול היה המסמך להתקבל בישראל בדרך הדואר הרגילה אילו נשלח בזריזות מספקת ; לענין פסקה זו מותר שיימסר העתק של המסמך, מאומות כפי שנקבע.

(ב) בשעבוד שנוצר בישראל הכולל נכסים שמחוץ לישראל, מותר לשלוח את המסמך לפי סעיף 178 לרישום אף אם יש צורך בהליכים נוספים כדי להקנות לשעבוד תוקף לפי דיני הארץ שבה נמצאים הנכסים.

194. אכיפה הטעונה רשות מבית המשפט

מקום שאיגרות חוב מובטחות בשעבוד צף, בשעבוד הון שטרם נדרש תשלום, בדרישות תשלום שטרם נפרעו או במוניטין, אין לאכוף את זכויותיהם של בעלי איגרות החוב לגבי השעבוד אלא ברשות בית המשפט ; ואם הוגשה לבית המשפט בקשת אכיפה, רשאי בית המשפט ליתן כל סעד שאפשר לקבלו על פי בקשה כאמור בבתי המשפט באנגליה, כולל מינוי כונס ומתן צו למכירת הנכסים וחלוקתם.

244. דרכי הפירוק

(א) פירוקה של חברה ייתכן באחת הדרכים האלה :

- (1) בידי בית המשפט ;
- (2) מרצון ;
- (3) בפיקוח בית המשפט.

³ אם לא נרשם כאמור, יהא השעבוד בטל גם כלפי נושה שידע על כך.

⁴ הופקד אצל הנושה - יחול חוק המשכון.

(ב) הוראות פקודה זו יחולו על כל אחת מדרכי הפירוק, אם אין הוראה אחרת משתמעת.

257. העילות לפירוק

בית המשפט רשאי לפרק חברה בהתקיים אחת מאלה :

- (1) החברה קיבלה החלטה מיוחדת שהיא תפורק בידי בית המשפט ;
- (2) החברה לא התחילה בעסקיה תוך שנה לאחר שהואגדה, או שהפסיקה את עסקיה למשך שנה ;
- (3) מספר חבריה פחת, בחברה ציבורית - משבעה, ובחברה פרטית -משניים ;
- (4) החברה היתה לחדלת-פרעון ;
- (5) בית המשפט סבור שמן הצדק והיושר הוא שהחברה תפורק.

258. חודל פרעון – מהו

רואים חברה כחדלת-פרעון בהתקיים אחת מאלה :

(1) נושה שמגיע לו מן החברה, על פי המחאה או באופן אחר, סכום העולה על חמישה שקלים שהגיע זמן פרעונו, מסר לחברה במשרדה הרשום דרישה חתומה בידו לשלם לו את חובו, ובמשך שלושה שבועות לאחר הדרישה לא שילמה החברה את החוב ולא נתנה ערובה ולא הגיעה לידי סידור להנחת דעתו הסבירה של הנושה ;

(2) צו הוצאה לפועל או כתב בי-דין אחר שניתן על פי פסק דין או צו של בית משפט לטובת נושה של החברה לא קויים כולו או מקצתו ;

(3) הוכח להנחת דעתו של בית המשפט, לאחר שהביא בחשבון את חבוייתה המותנות והעתידות, שאין ביכלתה של החברה לשלם את חובותיה⁵.

259. הרשאים לבקש פירוק

הפניה לבית המשפט בדבר פירוקה של חברה תהיה בבקשה שהגישו אלה, מקצתם או כולם, ביחד או לחוד :

- (1) החברה ;
- (2) נושה, לרבות נושה מותנה או עתידי ;
- (3) משתתף.

260. סייגים לבקשת פירוק מאת משתתף או נושה

(א) משתתף אינו רשאי להגיש בקשת פירוק אלא אם -

- (1) מספר חברי החברה פחת, בחברה ציבורית - משבעה, ובחברה פרטית -משניים ;
- (2) המניות שמכוחן הוא משתתף, כולן או מקצתן, הוקצו לו מלכתחילה או היו בידו ורשומות על שמו לפחות ששה חדשים מתוך שמונה עשר החדשים שלפני תחילת הפירוק או שנסבו אליו עקב מותו של בעלן הקודם ;
- (3) בחברה שאין לה הון מניות - הוא היה חבר בה מיום שהואגדה או לפחות ששה חדשים מתוך שמונה עשר החדשים שלפני תחילת הפירוק, או מכוח היותו מנהל עזבון של חבר שנפטר או יורשו.

(ב) בקשת פירוק מאת נושה מותנה או נושה עתידי לא ידון בה בית המשפט אלא אם ניתנה ערובה סבירה בעיניו להוצאות ולאחר שהוכח להנחת דעתו כי לכאורה יש לפרק את החברה.

264. עיכוב הליכים נגד חברה שנתבקש פירוקה

(א) הוגשה בקשת פירוק והיו אותה שעה תובענה או הליך נגד החברה תלויים ועומדים בבית משפט מחוזי או בבית המשפט העליון, רשאים החברה או נושה או משתתף שלה, כל עוד לא ניתן צו פירוק, לפנות לאותו בית משפט בבקשה לעיכוב ההליכים ; היו תובענה או הליך אחרים תלויים ועומדים נגד החברה - רשאים הם לפנות בבקשת עיכוב אל בית המשפט שאליו הוגשה בקשת הפירוק.

(ב) בית המשפט שהוגשה לו בקשה לעיכוב הליכים כאמור בסעיף קטן (א), רשאי לעכב אותם בתנאים שייראו לו.

265. תחילתו של פירוק

(א) פירוקה של חברה בידי בית המשפט ייחשב כאילו התחיל ביום שבו הוגשה בקשת הפירוק.

(ב) הוגשה הבקשה לאחר שהחליטה החברה על פירוקה מרצון, תהא תחילת הפירוק היום שבו נתקבלה אותה החלטה, וכל ההליכים שנעשו במשך הפירוק מרצון יהיו בני-תוקף, זולת אם ראה בית המשפט ליתן הוראה אחרת בענין זה לאחר שהוכח לו שהיתה תרמית או טעות.

267. צו פירוק מעכב הליכים

משניתן צו פירוק, או משנתמנה מפרק זמני אין להמשיך או לפתוח בשום הליך נגד החברה אלא ברשות בית המשפט ובכפוף לתנאים שיקבע⁶.

268. תחילת הפירוק מבטלת כל עסקה או העברה

כל עסקה בנכסי החברה וכל העברת מניות או שינוי במעמדם של חברי החברה, שנעשו לאחר תחילת הפירוק - בטלים, זולת אם הורה בית המשפט הוראה אחרת.

335. רשות לבקש החלטת בית משפט

המפרק או כל משתתף או נושה רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה שיחליט בכל שאלה הנובעת מן הפירוק, או שישתמש בסמכות מן הסמכויות שהיו נתונות לו לענין אכיפת דרישות תשלום או כל ענין אחר אילו עמדה החברה לפירוק בידי בית המשפט, ובית המשפט רשאי, אם ראה שהדבר צודק ומועיל, להיענות לבקשה, כולה או מקצתה, בתנאים שייראו לו, או ליתן על יסוד הבקשה צו אחר שייראה לו לצודק.

⁵ לרבות חובות מן העבר [יש לקרוא יחד עם 259 ו-260(ב)].

⁶ ראה סעיף 264 – ביהמ"ש מוסמך לעכב הליכים עוד לפני מתן צו פירוק.

352. מה ניתן לתבוע בפירוק

בכפוף לתחולתם של דיני פשיטת רגל על חברות חדלות פרעון, ניתן בכל פירוק לתבוע מהחברה כל חוב, קיים או עתיד, ודאי או מותנה, קצוב או בלתי קצוב, ויש לשום ככל האפשר שומה צודקת את ערך החובות שהם מותנים או בלתי קצובים.

353. תחולת דיני פשיטת רגל על פירוק מחמת חודל פרעון

בחברה חדלת פרעון ינהגו על פי דיני פשיטת רגל החלים על נכסיו של מי שהוכרז פושט רגל, בכל הנוגע לזכויותיהם של נושים מובטחים ושאינם מובטחים, לחובות הניתנים לתביעה, לשומת שוויין של אנונות ושל התחייבויות עתידות או מותנות, ולקבלת דיבידנד.

354. חובות בני קדימה

(א) לחובות המפורטים להלן יהיה בפירוק דין קדימה לכל שאר חובות, לפי סדר עדיפות זה:

(1) (א) שכר עבודה כמשמעותו בחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, שמגיע לעובד בעד התקופה שלפני התאריך הקובע, ובלבד שסך כל השכר שיש לו דין קדימה לא יעלה על 36,370 שקלים;
(ב) אם לאחר תחילתה של שנת מס חל פיצוי, יוגדל הסכום הנקוב בפסקת משנה (א), בשיעור הפיצוי מיום תחילת הפיצוי; ההגדלה האמורה תעמוד בתקפה עד 31 בדצמבר שלאחריה; לענין זה "שנת מס", "פיצוי" ו"שיעור הפיצוי" - כמשמעותם בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968 (להלן - חוק הביטוח);
(ג) הסכום הנקוב בפסקת משנה (א) ישתנה כל שנה ב-1 בינואר לפי שיעור התנודות של השכר הממוצע כמשמעותו בחוק הביטוח;
(ד) שר העבודה והרווחה יפרסם ברשומות הודעה בדבר השינויים בסכום הנקוב בפסקת משנה (א) שיחולו מכוח פסקאות משנה (ב) ו-(ג), בעיגול לעשרת השקלים הקרובים;

(2) סכום שהחברה ניכתה במקור משכר העבודה, על פי פקודת מס הכנסה, ולא שילמה לפקיד השומה;

(3) החובות המפורטים להלן, והם יהיו שווים זה לזה במעלה וישולמו במלואם, ואם אין בנכסים כדי תשלום מלא של כולם יופחתו התשלומים בשיעור שווה:

(א) תשלומי חובה שהגיעו מאת החברה בתאריך הקובע והיא נתחייבה בהם, או שזמן פרעונם הגיע תוך שנים עשר החדשים שקדמו לאותו תאריך; "תשלומי חובה", לענין זה - מסים עירוניים, מסים של מועצות מקומיות, תרומות שהן בבחינת מסים על פי פקודת העדות הדתיות (ארגון) 18 ואגרות המשתלמות לרשם על פי פקודה זו;
(ב) מסים המשתלמים לאוצר המדינה ששומו והוטלו על החברה עד 31 בדצמבר האחרון שלפני התאריך הקובע וסך כולם אינו עולה על השומה של שנה אחת, ומסים אחרים המשתלמים לאוצר המדינה שהחברה נתחייבה בהם, או שזמן פרעונם הגיע, במשך שנים עשר החדשים שקדמו לאותו תאריך;
(ג) דמי שכירות של שנה אחת, לכל היותר, שלפני התאריך הקובע, המגיעים למשכיר בעד בתים וקרקעות ששכרה החברה;

(4) בית המשפט רשאי, אם - מטעמים מיוחדים שיירשמו - מצא זאת לצורך בנסיבות הענין, להורות שלא לתת עדיפות לחובות האמורים בפסקאות (1) ו-(3), כולם או מקצתם.

(ב) הלווה אדם לחברה כספים לשם תשלום משכורת או שכר לעובד החברה, יהיה לו בפירוק דין קדימה לגבי הכספים שהולוו וישולמו כאמור, כדי הסכום שבו הופחת הסכום שלגביו היה לעובד דין קדימה בפירוק.

(ג) מקום שנכסי החברה שמתוכם ניתן לשלם לנושים כלליים אינם מספיקים לפרעון החובות לפי סעיף זה יהיה לחובות אלה דין קדימה לפני תביעותיהם של בעלי איגרות חוב מכוח שעבוד צף שיצרה החברה, והם ישולמו לפי זה מתוך הנכסים הכלולים בשעבוד או הכפופים לו.

(ד) החובות לפי סעיף זה ישולמו מיד, ככל שיש בנכסים כדי פרעונם, ובלבד שיעוכבו הסכומים הדרושים לכיסוי הוצאות הפירוק.

(ה) לענין סעיף זה, "התאריך הקובע" הוא, לגבי חברה שהיא בפירוק בידי בית המשפט ולא התחילה קודם לכן בפירוק מרצון - תאריך צו הפירוק, ובכל מקרה אחר - תאריך תחילת הפירוק.

355. העדפת מרמה

(א) כל העברה, משכנתה, מסירת טובין, תשלום, הוצאה לפועל וכל פעולה אחרת בנכסים, שאילו נעשו בידי אדם או נגדו היו רואים אותם בפשיטת רגל שלו כהעדפת מרמה, הרי כשנעשו בידי חברה או נגדה יראו אותם, בפירוקה, כהעדפת מרמה של נושיה, ולא יהיה להם תוקף; לענין סעיף זה, תבוא תחילת הפירוק במקום הגשת בקשת פשיטת הרגל.

(ב) העבירה חברה את כל נכסיה לנאמנים לטובת כל נושיה, תהא ההעברה בטלה לכל דבר וענין.

357. הגבלת זכות נושה להוצאה לפועל

(א) נושה שפתח בהליכי הוצאה לפועל נגד טובין או מקרקעין של חברה, לרבות עיקול חוב המגיע לה, לא יוכל ליהנות מההוצאה לפועל לעומת המפרק אלא אם כן השלים אותה לפני תחילת הפירוק.

(ב) לענין סעיף זה -

(1) השלמתה של הוצאה לפועל היא, נגד טובין - בתפיסתם ומכירתם, נגד מקרקעין - בתפיסתם, ובעיקול חוב - בקבלת החוב;
(2) תחילת הפירוק, לגבי אדם שידע על כינוס אסיפה לשם החלטה לפי פקודה זו על פירוק החברה מרצון, היא בתאריך שבו נודע לו הדבר.

(ג) מי שקנה בתום לב במכירה מטעם המוציא לפועל טובין של החברה רכש בהם, כלפי המפרק, קנין גמור.

(ד) לענין סעיף זה והסעיף הבא, "טובין" - כל נכס חוץ ממקרקעין.

359. יצירת שעבוד צף בסמוך לפירוק

שעבוד צף על נכסי חברה שנוצר בתוך ששה חדשים שלפני תחילת פירוקה, אין לו תוקף אלא כדי הסכום ששולם במזומנים לחברה עקב השעבוד בשעת היווצרו או אחריו, בצירוף הריבית על אותו סכום בשיעור הקבוע לענין זה לפי חוק הריבית (שינוי שיעורים), התשל"ג-1972, זולת אם הוכח שבתכוף לאחר היווצרו של השעבוד היתה החברה כשרת פרעון.

חוק החברות

350. סמכות לפשרה או להסדר

(א) הוצעו פשרה או הסדר בין חברה לבין נושיה או בעלי מניותיה, או בינה לבין סוג פלוני שבהם, רשאי בית המשפט, על פי בקשה של החברה, של נושה או של בעל מניה, או של מפרק אם החברה היא בפירוק, להורות על כינוס אסיפה של אותם נושים או בעלי מניות, לפי הענין, בדרך שיוורה בית המשפט.

(ב) בית המשפט שהוגשה לו בקשה לפשרה או להסדר כאמור בסעיף קטן (א) (בפרק זה - **התכנית**), רשאי, אם שוכנע כי יהיה בכך בדי לסייע לגיבושה או לאישורה של תכנית שמטרתה להבריאה את החברה, לתת צו ולפיו, במשך תקופה שלא תעלה על תשעה חודשים, לא ניתן יהיה להמשיך או לפתוח בשום הליך נגד החברה, אלא ברשות בית המשפט ובתנאים שיקבע (בפרק זה - **צו הקפאת הליכים**).

(ג) צו הקפאת הליכים יכול שיינתן במעמד המבקש בלבד, אם שוכנע בית המשפט כי נסיבות הענין מצריכות זאת, ובלבד שהודעה על מתן צו הקפאת הליכים תפורסם ברבים ותימסר לכל מי שעשוי להיפגע ממנו, הכל כפי שיוורה בית המשפט.

(ד) מי שנפגע מצו הקפאת הליכים, שניתן במעמד המבקש בלבד, רשאי לפנות לבית המשפט שנתן אותו בבקשה לבטלו; בית המשפט ידון בבקשות לביטול אם הוגשו כאלה, במועד אחד שיקבע ובלבד שהדיון ייערך בתוך שלושים ימים מיום מתן הצו כאמור.

(ה) בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לדון בבקשת נושה לביטול צו הקפאת הליכים גם אם חלף המועד הקבוע בסעיף קטן (ד), אם שוכנע שמיום שניתן צו הקפאת ההליכים חל שינוי משמעותי בנסיבות, העלול לגרום לפגיעה מהותית בזכויותיו של הנושה.

(ו) ניתן צו הקפאת הליכים, יתיר בית המשפט -

(1) לבקשת נושה מובטח - לממש נכס המשועבד לו ;

(2) לבקשת נושה שהוא בעל שעבוד צף - לגבשו ;

(3) לבקשת נושה שהוא בעל שעבוד צף שגובש - לממש נכס אחד או יותר כאמור ;

והכל אם נוכח כי לא הובטחה הגנה הולמת לזכויותיו של הנושה בנכס, או כי אין במימוש השעבוד או בגיבוש השעבוד הצף, כדי לפגוע באפשרות לגבש ולאשר את התכנית.

(ז) התקופה שבה הוקפאו הליכים לפי סעיף זה לא תבוא במנין התקופות הקבועות לפי פקודת החברות ככל שהקפאת ההליכים נוגעת להן, או במנין התקופות הקבועות לפי חוק ההתיישנות, התשי"ח-1958, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

(ח) בסעיפים קטנים (ב) עד (ז), "הליך" - לרבות הליך לפי חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967, אך למעט הליך שביצעו הושלם ערב מתן הצו אף אם טרם הועברו הכספים שנתקבלו בשלו.

(ט) אם באסיפה כאמור בסעיף קטן (א) הסכימו לפשרה או להסדר רוב מספרם של הנוכחים והמצביעים שבידם יחד שלושה רבעים של הערך המיוצג בהצבעה, ובית המשפט אישר את הפשרה או ההסדר, הרי הם מחייבים את החברה ואת כל הנושים או בעלי המניות או הסוג שבהם, לפי הענין, ואם היא בפירוק - את המפרק וכל משתתף.

(י) צו שניתן לפי סעיף קטן (ב) לא יהיה לו תוקף לפני שהוגש לרשם העתק מאושר שלו; העתק הצו יצורף לכל עותק של תקנון החברה שיוצא לאחר מתן הצו, ואם אין לחברה תקנון - לכל עותק של מסמך שעל פיו התאגדה החברה ושעל פיו היא פועלת, שיוצא כאמור.

(יא) לענין סעיף זה -

"חברה" - כל חברה הניתנת לפירוק לפי פקודת החברות ;

"הסדר" - לרבות ארגון מחדש של הון המניות בדדך של איחוד מניות מסוגים שונים או בדרך של חלוקת מניות לסוגים שונים, או בשתי הדרכים כאחת.

(יב) השר רשאי לקבוע הוראות לענין ביצוע סעיף זה, לרבות לענין תביעות חוב וכינוס אסיפות.

6. הרמת מסך

(ה) אין בהוראת סעיף זה כדי למנוע מבית משפט להעניק סעדים אחרים, לרבות השעיית זכותו של בעל מניה מסוים בחברה להיפרע את חובו, עד לאחר שהחברה פרעה במלואן את כל יתר התחייבויותיה.

חוק המשכון

1. מהות המישכון

- (א) מישכון הוא שעבוד נכס⁷ כערובה לחיוב; הוא מזכה את הנושה להיפרע מן המשכון אם לא סולק החיוב.
- (ב) הערובה יכול שתהיה לחיוב כולו או מקצתו, קיים או עתיד לבוא, מתחדש או מותנה, קצוב או בלתי קצוב.

2. תחולה

- (א) הוראות חוק זה יחולו כשאין בדין אחר הוראות מיוחדות לענין הנדון.
- (ב) הוראות חוק זה יחולו על כל עסקה שכוונתה שעבוד נכס כערובה לחיוב, יהא כינויה של העסקה אשר יהא.

4. כוחו של המישכון כלפי נושים אחרים

כלפי נושים אחרים של החייב יהיה כוחו של מישכון יפה -

(1) בנכסים שיש לגביהם בדין אחר⁸ הוראות מיוחדות לענין זה - בהתאם לאותן הוראות;

(2) בנכסים נדים ובניירות ערך שאין לגביהם בדין אחר הוראות מיוחדות לענין זה והם הופקדו בידי הנושה או בידי שומר מטעם הנושה שאיננו החייב - עם הפקדתם כאמור וכל עוד הם מופקדים;

(3) בנכסים נדים ובניירות ערך שלא הופקדו כאמור ובכל מקרה אחר - עם רישום המישכון בהתאם לתקנות שהותקנו לפי חוק זה, אולם כלפי נושה שידע או היה עליו לדעת על המישכון יהיה כוחו של המישכון יפה אף ללא רישום.

6. מישכון נוסף

(א) החייב רשאי לשעבד את הנכס הממושכן במישכון נוסף בלי נטילת רשות מאת הנושה; אולם נושה נוסף לא יוכל להיפרע מן המשכון אלא לאחר שסולק החיוב שהובטח במישכון שלפניו; והכל באין קביעה אחרת בהסכם המישכון הקודם.

(ב) בהסכמת הנושה רשאי החייב לשעבד את הנכס הממושכן במישכון נוסף שדרגתו תהיה שווה לדרגת המישכון של אותו נושה או עדיפה ממנה.

חוק המחאת חיובים

1. המחאת זכות

(א) זכותו של נושה, לרבות זכות מותנית או עתידה לבוא, ניתנת להמחאה ללא הסכמת החייב, זולת אם נשללה או הוגבלה עבירותה לפי דין, לפי מהות הזכות או לפי הסכם בין החייב לבין הנושה.

(ב) ההמחאה יכול שתהיה לגבי הזכות כולה או מקצתה, ויכול שתהיה מותנית או על דרך שעבוד⁹.

5. זכויות נלוות

בכפוף להסכם ההמחאה כוללת המחאת זכות גם כל ערבות ושעבוד שניתנו להבטחתה וכל זכות אחרת הנלווית לזכות שנמחאתה, במידה שהן עבירות; ועל הנושה לעשות, לפי דרישת הנמחה, את הפעולות הדרושות כדי שכוחה של המחאת הזכויות האמורות יהיה יפה לכל דבר.

⁷ נכס: מקרקעין, מטלטלין או זכויות (חוק המחאת חיובים).

⁸ כגון: חוק המקרקעין (רישום בטאבו), פקודת החברות (רישום ברשם החברות).

⁹ טדסקי: על המחאת זכות בדרך של שעבוד יחול חוק המחאת חיובים.

ויסמן: על המחאת זכות בדרך של שעבוד יחול חוק המשכון ולכן פעולה זו טעונה רישום ברשם המשכונות.

חדלות פרעון – חקיקה למבחן – ד"ר דוד האן

סוכס ע"י ד.ג.כ. (2003)

עותק "עולם המשפט"

פקודת המסים (גביה)

11א. המס - שעבוד על מקרקעי הסרבן

(1) מס המגיע על מקרקעי¹⁰ הסרבן יהיה שעבוד ראשון על המקרקעין.

(2) כל מס אחר המגיע מסרבן שהוא בעל מקרקעין יהיה שעבוד על המקרקעין אם נרשמה בפנקס המקרקעין הערה על כך על פי הודעת גובה המס; נרשמה הערה על שעבוד כאמור, תהא דרגתו נדחית בפני כל שעבוד של אותם מקרקעין שהיה רשום שעה שנרשמה ההערה.

(3) סעיף זה אינו גורע מסמכויות אחרות לפי פקודה זו.

112א. עיקול מיטלטלין שהעברתם חייבת רישום

היו המעוקלים לפי פקודה זו מיטלטלין שהעברת הבעלות בהם חייבת רישום לפי כל דין, ירשום הממונה על הרישום, במסמכים המתאימים או בפנקסים שבניהולו, הערה בדבר העיקול כשתומצא לו הודעה על כך מאת גובה המס; הממונה על הרישום, כדין מישכון שנרשם לפי חק המשכון, תשכ"ז 1967, ולענין זכות קדימה הוא כפוף לסדר שבו נרשמו המישכונים שלפניו.

¹⁰ ראה אברהם נ' עיריית רמת-גן לעניין ארנונה, והשווה לחובות בדין קדימה. חדלות פרעון – חקיקה למבחן – ד"ר דוד האן סוכס ע"י ד.ג.כ. (2003) עותק "עולם המשפט"

חוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה)

19. זכות עיכבון

קיבל הנפגע עקב החוזה נכס של המפר שעליו להחזירו, תהא לנפגע זכות עיכבון באותו נכס כדי תשלום הסכומים המגיעים לו מן המפר עקב ההפרה.

חוק חוזה קבלנות

5. זכות עכבון

לקבלן תהא זכות עכבון על נכס שמסר לו המזמין לביצוע מלאכתו או למתן שירותו, כדי תשלום הסכומים המגיעים לו מן המזמין עקב עסקת הקבלנות.

חוק המיטלטלין

11. עיכבון

(א) עיכבון הוא זכות על פי דין לעכב מיטלטלין כערובה לחיוב עד שישולק החיוב.

(ב) עלה שווי המיטלטלין המעוכבים על שווי החיוב במידה בלתי סבירה, זכאי החייב לשחרור מקצת המיטלטלין אם הם ניתנים להפרדה לחלקים.

(ג) החייב זכאי לשחרר את המיטלטלין מן העיכבון במתן ערובה מספקת אחרת לסילוק החיוב.

(ד) הוציא הנושה ברצונו את המיטלטלין המעוכבים משליטתו, יפקע העיכבון¹¹.

(ה) מקום שיש עיכבון במקרקעין, יחולו הוראות סעיף זה גם עליו; כן יחולו הוראות סעיף זה על עיכבון על פי הסכם, כשאינן בהסכם הוראות אחרות לענין הנדון.

¹¹ חריג: למעט צו ביהמ"ש להחזרת הנכס, שהוצא לבקשת מפרק חברה לצרכי הבראה. חדלות פרעון – חקיקה למבחן – ד"ר דוד האן סוכס ע"י ד.ג.כ. (2003) עותק "עולם המשפט"